JUDECĂTORIA BĂLȚI

H O T Ă R Â R E

În numele Legii

mun.BĂLŢI
06 februarie 2026

Dosarul nr.3-36/2024

PIGD 2-24024303-09-3-01032024

Instanța compusă din:

Preşedintele ședinței, judecătorul - Eduard PUIU

grefier - Stanislav ALBOT

în sediul instanței, în ședință publică a judecat cauza, în procedura contenciosului administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Crudu Ion către Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative și a răspunsului la cererea prealabilă,

C O N S T A T Ă:

Argumentele participanților la proces:

1. Reclamantul Crudu Ion a înaintat în instanța de judecată, acțiune în ordinea contenciosului administrativ, Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative și a răspunsului la cererea prealabilă.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că, la data de 15.11.2023 Ghenadie Leșan inspector principal în cadrul Serviciului Vamal al Biroul Vamal Nord a întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.112/03 din 15 noiembrie 2023. Astfel, s-a constatat că, la data de 10 februarie 2021, cetățeanul Valeri Voloşin, IDNP *****, persoana cu dizabilități locomotorii, a solicitat vămuirea mijlocului de transport model *****, anul fabricării 2006, capacitatea cilindrică - 2231 cm, VIN C**********diesel, valoarea bunului în vamă constituind 80 000,00 lei, în baza Hotărârii Guvernului RM nr.474/2016 pentru persoane cu dizabilități locomotorii, fără achitarea taxelor vamale de import. Potrivit procurii autentificate la data de 4 februarie 2021 de către notarul Claudia Patereu, Valeri Voloşin a încredințat reclamantului „un autoturism modelul, marca, culoarea și prețul la propria viziune” și să-l conducă până la domiciliul reprezentatului, să fie reprezentantul lui la biroul / postul vamal și la DÎTCCA a IP „Agenția Servicii Publice”, pentru înmatricularea autoturismului menționat și primirea pașaportului tehnic pe numele reprezentatului, să îndeplinească toate acțiunile și formalitățile legate de această însărcinare, să semneze în numele lui Valeri Voloşin și pentru el oriunde va fi necesar în limitele împuternicirilor stabilite prin procură.
3. Indică că, după cum se consemnează în Procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.112/03 din 15 noiembrie 2023, la momentul vămuirii mijlocului de transport au fost prezentate următoarele documente: copia facturii nr.267 din 8 februarie 2021 de procurare a mijlocului de transport, eliberată pe numele dlui Ion Postrusu, IDNP *****; copia procurii din 4 februarie 2021, prin care Valeri Voloşin, fiind persoana cu dizabilități locomotorii i-a transmis reclamantului unele împuterniciri privind vămuirea și înmatricularea mijlocului de transport ce urma să fie importat; copia certificatului străin de înmatriculare a autoturismului; copia declarație-angajament a persoanei terțe eliberată pe numele dlui Ion Postrusu; declarația pe propria răspundere a beneficiarului, persoană cu dizabilități locomotorii; copia certificatului nr.39 din 2 februarie 2021 privind solicitarea beneficiarului de a renunța la compensație în schimbul

facilităților fiscale și vamale; copia concluziei medicale nr.219 din 27 noiembrie 2013; copia certificatului de încadrare în grad de dizabilitate seria/nr.***** din 27 noiembrie 2013; copia declarației vamale DV-6 din 10 februarie 2021 cu privire la importul din Italia a mijlocului de transport ***** anul fabricării 2006, capacitatea cilindrică - 2231 cm, VIN Code -*****diesel.

4. Relevă că, deși în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.112/03 din 15 noiembrie 2023 se arată că, la momentul plasării mijlocului de transport de model *****, VIN Code - *****, sub regimul vamal de import cu beneficierea de tratament tarifar favorabil, nu a fost prezentat actul de donație în original și copia de pe acesta, care conține informații privind donatorul, beneficiarul, valoarea mijlocului de transport și scopul - pentru utilizarea mijlocului de transport de către persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor sau pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor, în cazul în care mijlocul de transport este acordat cu titlu gratuit (donație), subliniază că, această alegație a funcționarului vamal nu corespunde - totuși - realității, întrucât au fost prezentate, la data de 10 februarie 2021, la Postul vamal 2030 - Leuşeni (PVFI, rutier), actul de donație din 10 februarie 2021 (în original și copie) și contractul încheiat între beneficiar și persoana terță (contractul de prestări servicii din 4 februarie 2021, încheiat între Valeri Voloşin și Ion Postrusu.
5. Susține că, în cazul în care nu ar fi fost prezentat tot setul de documente cerute la plasarea mijlocului de transport sub regim vamal de import cu beneficierea de tratament tarifar favorabil, Serviciul Vamal al RM ar fi aplicat, cu certitudine, dispozițiile pct.22 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.474/2016. În context, nu subsemnatul, ci dl Ion Postrusu are calitate de persoana terță care a importat beneficiarului Valeri Voloşin mijlocul de transport cu destinație specială de model ***** anul producerii 2006, VIN *****
6. Consideră drept ilegal, atât procesul-verbal al Biroului Vamal NORD de reverificare a declarațiilor vamale nr.112/03 din 15 noiembrie 2023, cât și decizia de regularizare a Biroului Vamal NORD nr.294 din 11 decembrie 2023 prin care s-a calculat suma totală a obligației vamale spre încasare din contul reclamantului în mărime de 276 275,72 lei, deoarece: pretinsa încălcare nu a avut loc. Susține că, la data de 10 februarie 2021, la momentul plasării

mijlocului de transport de model *****, având VIN C**********sub regim vamal de import cu beneficierea de tratament tarifar favorabil, a fost prezentat Postului vamal 2030 - Leuşeni (PVFI, rutier) tot setul de documente specificat în pct.17 și 21 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, în original și copie și contractul de prestări servicii din 4 februarie 2021, încheiat între Valeri Voloşin și Ion Postrusu.

7. Indică că, potrivit prevederilor pct.22 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilitaților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.474/2016, nu poate fi pusă în sarcina reclamantului obligația vamală spre încasare în sumă de 276 275,72 lei, întrucât nu are calitate de persoana terță care a importat beneficiarului Valeri Voloşin, mijlocul de transport cu destinație specială.
8. Menționează că, potrivit datelor consemnate în procesul-verbal al Biroului Vamal Nord de reverificare a declarațiilor vamale nr.112/03 din 15 noiembrie 2023, Valeri Voloşin a decedat la data de 24 august 2022. Din data de 24 august 2022, nu mai avea calitate de reprezentant al dlui Valeri Voloşin cu unele împuterniciri referitoarea la vămuirea și înmatricularea mijlocului de transport cu destinație specială, procura din 4 februarie 2021 nefiind deja valabilă. Pe motivele arătate supra, a contestat, la data de 28 noiembrie 2023, procesul-verbal al Biroului Vamal NORD de reverificare a declarațiilor vamale nr.112/03 din 15 noiembrie 2023, depunând în acest sens cererea prealabilă prin care a cerut anularea respectivului act administrativ. În luna decembrie 2023, a recepționat Răspunsul Biroului Vamal Nord nr.28/25-10931 din 30 noiembrie 2023 la cererea prealabilă potrivit căruia acțiunile organului vamal au fost recunoscute legale și întemeiate conform procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.112/03 din 15 noiembrie 2023 și, prin urmare, motive pentru satisfacerea cerințelor invocate în textul cererii prealabile nu există. La data de 19 decembrie 2023, a depus cererea prealabilă în adresa Serviciului Vamal al RM, invocând motivele enunțate anterior și solicitând anularea procesului-verbal al Biroului Vamal NORD de reverificare a declarațiilor vamale nr.112/03 din 15 noiembrie 2023 și a Deciziei de regularizare a Biroului Vamal NORD nr.294 din 11 decembrie 2023, precum și suspendarea executării actelor administrative individuale menționate anterior. La data de 6 februarie 2024, a recepționat răspunsul Serviciului Vamal nr.28/11-723 din 19 ianuarie

2024 la cererea prealabilă, prin care s-a arătat că, acțiunile organului vamal au fost realizate în conformitate cu prevederile legale în vigoare, motiv pentru care cererea prealabilă a subsemnatului a fost respinsă ca neîntemeiată.

9. Solicită anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.112/03 din 15.11.2023, anularea deciziei de regularizare nr.294 din 11.12.2023 și a răspunsului la cererea prealabilă nr.28/11-723 din 19.01.2024

10. Prin ***referința*** la cererea de chemare în judecată, autoritatea publică pârâtă a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

11. Menționează că, în perioada 08.11.2023-14.11.2023, funcționarul vamal din cadrul secției control ulterior a efectuat control ulterior prin reverificarea formularului tipizat TV-14 - chitanța seria AC nr. 547099 din 10.02.2021, planificat, la persoana fizică Voloşin Valeri, domiciliat în *****. La 15.11.2023, a fost emis procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.112/03, prin care a rezultat că, la 10.02.2021 cet.Voloşin Valeri, persoana cu dezabilități locomotorii, a solicitat vămuirea mijlocului de transport model *****anul fabricării - 2006, capacitatea cilindrică - 2231 cm3; vin code - *****diesel, valoarea mărfii în vamă constituind - 80000,00 lei, în baza Hotărârii Guvernului nr.474 din 20.04.2016 pentru persoane cu dezabilități locomotorii, fără achitarea taxelor vamale de import. La momentul vămuirii mijlocului de transport au fost prezentate următoarele documente: copia Facturii nr.267 din 08.02.2021 de procurare a mijlocului de transport eliberată pe numele cet.Postrusu Ion, IDNP *****copia procurii nr.2-660 din 04.02.2021, încheiată între cet.Voloşin Valeri, IDNP *****persoane cu dezabilități locomotorii și cet.Crudu Ion, IDNP *****opia certificatului străin de înmatriculare a autovehiculului; copia declarație-angajament a persoanei terțe eliberată pe numele cet. Postrusu Ion, IDNP *****; declarația pe propria răspundere a beneficiarului, persoană cu dizabilități locomotorii; copia certificatului nr. 39 din 02.02.2021 privind solicitarea beneficiarului de a renunța la compensație în schimbul facilităților fiscale și vamale; copia concluziei medicale nr. 219 din 27.11.2013; copia certificatului de încadrare în grad de dizabilitate seria/nr. *****in din 27.11.2013; copia declarației vamale DV-6 din 10.02.2021. Totodată, cet.Voloşin Valeri, a depus declarația vamală DV-6 nr.f/n din 10.02.2023 cu privire la importul din Italia a mijlocului de transport *****abricării - 2006, capacitatea cilindrică 2231 cm3; vin code *****, diesel. În baza documentelor prezentate la postul vamal 2030 - Leuşeni

(PVF1, rutier), a fost întocmit formularul tipizat TV-14 - chitanța seria AC nr. 547099 din 10.02.2021, de percepere a obligațiilor vamale de la persoane fizice. La momentul declarării, mijlocul de transport menționat supra a beneficiat de tratament tarifar favorabil codul scutirii 975 „Scutiri aplicate la importul mijloacelor de transport cu titlu gratuit (donație), indiferent de termenul de exploatare, destinate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art.49 alin.(3) din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, clasificate la poziția tarifară 8703", prevăzut de art.28 lit.z) a Legii nr.1380-XIII din 20.11.1997 cu privire la Tariful Vamal, art.124 alin.(14) pct.1) al Legii nr.1163 din 24.04.1997, Hotărîrea Guvernului nr.474 din 20.04.2016.

12. Menționează că, urmare scrisorii nr.1370 din 08.11.2023, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni, comunică faptul, că cet.Crudu Lilia, IDNP *****și cet. Crudu Ion, IDNP *****u fost abilitați cu atribuții de însoțire/îngrijire a persoanei cu dizabilități locomotorii cet.Voloşin Valeri, eliberîndu-le certificate confirmative nr.414 şi 415 din 26.02.2021. Conform Extrasului din Registrul de Stat al Populației s-a constatat, că cet.Voloşin Valeri a decedat la *****ertificat de deces seria/nr. ***** din 24.08.2022.

13. Drept urmare, prin prisma riscului de beneficiere de facilități fiscale și vamale neîntemeiat, conform Notei explicative nr.f/n din 10.11.2023, cet.Crudu Ion fiind persoană împuternicită de cet.Voloşin Valeri, prin procura nr.2-660 din 04.02.2021, pentru a fi reprezentantul legal la birou/post vamal și alte instituții, semnătura sa fiind opozabilă, a confirmat faptul că a plasat mijlocul de transport model *****anul fabricării - 2006, capacitatea cilindrică-2231 cm3; vin code-*****diesel, sub regim vamal de import cu beneficierea de tratament tarifar favorabil codul scutirii 975, „Scutiri aplicate la importul mijloacelor de transport cu titlu gratuit (donație), indiferent de termenul de exploatare, destinate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor, în temeiul prevederilor art.49 alin. (3) din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, clasificate la poziția tarifară 8703".

14. Indică că, la momentul plasării mijlocului de transport model *****in code-***** sun regim vamal de import cu beneficierea de tratament tarifar favorabil actul de donație în original nu a fost prezentat. Factura nr.267 din 08.02.2021 de procurare a mijlocului de transport cu valoarea de 900,00 Euro, a fost eliberată

pe numele cet.Postrusu Ion, fără a conține, însă, informații referitoare la beneficiar.

15. Susține că, deși în cadrul procedurii prealabile, au fost prezentate copia Actului de donație din 10.02.2021 și copia contractului de prestări servicii din 04.02.2021, acestea nu pot fi luate în considerație, deoarece momentul prezentării acestora este opozabil momentului depunerii declarației vamale de import al mijlocului de transport, specificat la pct.22 al Hotărârii Guvernului nr.474/2016. La fel au fost constatate și alte discrepanțe și anume: declarația pe propria răspundere a beneficiarului, persoana cu dizabilități locomotorii și declarația - angajament a persoanei terțe sunt semnate la data de 02.02.2021, pe când procura, prin care cet. Voloşin Valeri l-a împuternicit pe cet.Crudu Ion este din data de 04.02.2021, iar declarația vamală DV-6 este din data de 10.02.2021. Respectiv, și aceste documente nu sunt relevante importului mijlocului de transport din speță care a beneficiat de facilități fiscale și vamale.

16. Astfel, de către Secția control ulterior a Biroului Vamal Nord, în baza procesului-verbal de reverificare nr.112/03 din 15.11.2023, au fost întreprinse măsuri de calculare și încasare a obligațiilor vamale constatate, fiind regularizată situația prin decizia de regularizare nr.294 din 11.12.2023, cu obligația vamală apărută în sumă de 276275,72 lei.

17. Cu referire la faptul că, Crudu Ion nu este persoană terță care a importat mijlocul de transport cu destinație specială din speță, comunică pârâtul că, la caz, persoana terță este persoana fizică Posturusu Ion care a importat (a adus) mijlocul de transport de model *****anul fabricării - 2006, capacitatea cilindrică -2231 cm3; vin c**********diesel, conform facturii pe numele său nr.267 din 08.02.2021, cu condiția livrării cu titlul gratuit beneficiarului în baza contractului de prestări servicii din 04.02.2021. Persoana terță Posturusu Ion are atribuții doar de a aduce și a prezenta la postul vamal de frontieră - postul vamal Leuşeni (PVFI, rutier) mijlocul de transport, fapt recunoscut și de către reprezentantul beneficiarului Crudu Ion potrivit notei explicative din 10.11.2023. De asemenea, Posturusu Ion nici nu dispunea de careva împuterniciri din partea persoanei cu dizabilități locomotorii Voloşin Valeri. Reprezentantul lui Voloşin Valeri, este persoana fizică desemnată prin procura nr.2-660 din 04.02.2021 Crudu Ion, pentru a fi reprezentantul legal la birou/post vamal și alte instituții, semnătura sa fiind opozabilă. Astfel, Crudu Ion în calitate de reprezentant în vamă, a reprezentat interesele beneficiarului Voloşin

Valeri la transportarea și vămuirea mijlocului de transport, în baza procurii menționate.

18. Susține că, în baza explicațiilor depuse de către Crudu Ion, a documentelor semnate de către acesta, a procurii nr.2-660 din 04.02.2021, se demonstrează cu certitudine că anume Crudu Ion se face vinovat de neprezentarea întocmai a tuturor documentelor specificate în Hotărârea Guvernului nr.474/2016 la momentul depunerii declarației vamale de import a mijlocului de transport cu facilități fiscale și vamale din numele lui Voloşin Valeri.

În cadrul ședinței de judecată pentru dezbateri judiciare.

19. Reclamantul Crudu Ion, a solicitat admiterea integrală a acțiunii cu motivele de fapt și drept invocate în acțiune.

20. Reprezentantul pârâtului Biroul vamal Nord, Serviciul Vamal – Ivaschiv Ina a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, susținând referința depusă.

Admisibilitatea acțiunii:

21. Potrivit prevederilor art.207 alin.(1)-(2) Cod administrativ, *Instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunţat la acţiune sau şi-a retras acţiunea într-un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept sau că între parţi s-a încheiat o tranzacţie de împăcare; c) la aceeaşi sau la altă instanţă de judecată se examinează o acţiune între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; d) acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sînt întrunite condiţiile prevăzute la art.208; g) acţiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerinţelor prevăzute la art.211 alin.(1) şi (2) şi art.212 alin.(1) şi reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.*

22. Verificând aspectele legate de admisibilitatea/inadmisibilitatea acțiunii în ordinea contenciosului administrativ, la etapa procesuală corespunzătoare, instanța de judecată, a stabilit faptul că, prezența acțiune constituie obiect de examinare în ordinea contenciosului administrativ, la fel verificând portalul național al instanțelor de judecată a constatat că la caz nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept, nu există pe rol o acţiune între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept. Instanța de judecată a constatat că, reclamantul a respectat procedura prealabilă stabilită de lege, în cazul acțiunii în contestare – exprimând dezacordul asupra procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.112/03 din 15.11.2023, deciziei de regularizare nr.294 din 11.12.2023 și a răspunsului la cererea prealabilă nr.28/11-723 din 19.01.2024. Cererea prealabilă a fost depusă către organul vamal la 19.12.2023, răspuns la cererea prealabilă datează cu data de 19.01.2024 fiind recepționat de reclamanta la 06.02.2024 aceasta a fost respinsă pe aspecte de fond ci nu de termen, astfel, pârâtul nu a invocat încălcarea de către reclamant a termenului de depunere a cererii prealabile, iar acțiunea a fost înaintată la 01.03.2024, astfel reclamantul încadrându-se în termenul legal de 30 de zile de la data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă. Din analiza circumstanțelor de fapt și a temeiurilor de drept indicate în acțiune, instanța a constatat că reclamantul invocă un interes la înaintarea acțiunii.

Aprecierea instanței:

23. Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, instanța de judecată respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Crudu Ion către Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.112/03 din 15.11.2023, anularea deciziei de regularizare nr.294 din 11.12.2023 și a răspunsului la cererea prealabilă nr.28/11-723 din 19.01.2024.

24. Conform prevederilor art.218 Codul administrativ, *Examinarea şi soluţionarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii: a) examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în şedinţă publică, iar în cazuri de excepţie stabilite de lege – în şedinţă închisă. Participanţii la proces se citează; în citaţie se comunică locul, data şi ora şedinţei. Dacă*

participanţii la proces convin de comun acord, examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă; b) instanţa de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acţiunii în contencios administrativ, numai dacă participanţii la proces justifică şi probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanţă; c) participanţii la proces care s-au prezentat cel puţin o dată în şedinţa de judecată pe parcursul examinării acţiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acţiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citaţiei pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară; d) neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor şi/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.

25. Conform prevederilor art.130 alin.(1) Codul de procedură civilă, *Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*; alin.(2) *Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor*; alin.(3) *Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei*.

26. Potrivit art.189 alin.(1) Codul administrativ, *Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.*

27. Prin prisma Codului administrativ, instanța de judecată, nu verifică numai legalitatea unui act administrativ, ci realizează verificarea exercitării de către autoritatea publică a întregii activități administrative aferente emiterii unui act administrativ, operațiuni administrative, realizarea dreptului discreționar. Prin drept discreționar al autorității publice înțelegem pe de o parte puterea pe care o are, autoritatea publică, în baza legii, să hotărască fie necesitatea actului însuși, fie cuprinsul lui, fie momentul alcătuirii lui, în funcție de interesul general pe care trebuie să-l satisfacă continuu și permanent serviciul public și pe de altă parte posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea

dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare. Astfel, instanța de judecată analizează dacă, în procesul activității sale decizionale, materializată prin totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative, autoritatea publică a realizat dreptul discreționar: 1) cu respectarea limitelor de competență și regulilor de procedură instituite de lege; 2) cu luarea în considerare a tuturor faptelor relevante; 3) conform scopului acordat prin lege.

28. Prin prisma art.225 Cod administrativ, verificarea de către instanţa de judecată exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar – se constată faptul acțiunii/inacțiunii autorității publice; b) a luat în considerare toate faptele relevante – circumstanță care se referă la verificarea legalității în fond al activității autorității administrative; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar, și d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege – circumstanțe care se referă la respectarea condițiilor de ordin procedural și a regulilor în materia competenței stabilite de lege.

29. Suplimentar, la capitolul verificării legalității exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar, urmează a fi verificat faptul respectării prevederilor art.137 Cod administrativ, care consacră nemijlocit dreptul discreționar al autorității publice și modul de operare a acestuia *(1) În exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. (2) Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.*

30. Potrivit prevederilor art.206 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, *anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).*

31. Instanța de judecată constată cu certitudine că, la caz, reclamantul înaintează pretenții materializatoare a acțiunii în contestare – solicitând anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.112/03 din 15.11.2023, anularea deciziei de regularizare nr.294 din 11.12.2023 și a răspunsului la cererea prealabilă nr.28/11-723 din 19.01.2024.

32. În raport cu obiectul prezentei acțiuni în contencios administrativ, instanța de judecată constată cu certitudine următoarele circumstanțe de fapt și drept.

33. Din materialele cauzei se constată că lui Valeri Voloşin i-a fost eliberat certificat de dizabilitate și capacitate de muncă seria CN din 079665.

34. Potrivit certificatului nr.39 privind solicitarea beneficiarului de a renunța la compensație în schimbul facilităților fiscale și vamale se confirmă că Valeri Voloşin este persoana cu dizabilități locomotorii severe și prin cerere a solicitat renunțarea la compensația pentru serviciile de transport în schimbul facilităților fiscale și vamale.

35. Potrivit declarație pe propria răspundere a beneficiarului, persoană cu dizabilități locomotorii, din 02.02.2021, Valeri Voloşin a declarat că, se obligă să utilizeze mijlocul de transport nemijlocit conform destinației finale; să nu comercializez, transmit în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijlocul de transport importat până la expirarea termenului de 5 ani de la data beneficierii de scutirea respectivă; să înmatriculez mijlocul de transport în termenul stabilit de legislație; să renunț la compensațiile pentru transport în schimbul acestei facilități fiscale și vamale; să informez Serviciul Vamal în cazul survenirii situațiilor menționate la lit.b) și e) și să achit drepturile de import, precum și amenzile și penalitățile datorate.

36. Totodată potrivit declarație angajament a persoanei terțe din 02.02.2021, și anume Posturusu Ion s-a angajat să livreze gratuit mijloacele de transport importate beneficiatului în termenul indicat în contract; să nu utilizeze aceste mijloace de transport pentru prestarea serviciilor contra plată; să informeze Serviciul Vamal în cazul survenirii situațiilor menționate la lit.d) și să achite drepturile de import, precum și amenzile și penalitățile datorate.

37. La data de 04.02.2021 prin procura nr.2-660 Valeri Voloşin i-a încredințat lui Crudu Ion, un autoturism modelul, marca, culoarea și prețul la propria viziune și să-l conducă până la domiciliul său, să fie reprezentantul acestuia la biroul/postul vamal și la DÎTCCA a IP„Agenția Servicii Publice”, pentru înmatricularea autoturismului menționat și primirea pașaportului tehnic pe numele acestuia, să îndeplinească coate acțiunile și formalitățile legate de această însărcinare, să semneze în numele acestuia şi pentru acesta oriunde va fi necesar în limitele prezentei procuri, semnătura sa fiindu-i opozabilă. Procura e valabilă cu dreptul de a elibera procuri ulterioare pe un termen de trei ani.

38. La data de 10.02.2021, Valeri Voloşin persoana cu dizabilități locomotorii a solicitat vămuirea mijlocului de transport model ***** anul fabricării 2006, capacitatea cilindrică - 2231 cm, VIN Code - *****, diesel, valoarea bunului în vamă constituind 80 000,00 lei.

39. Potrivit certificatului confirmativ nr.415 din 26.02.2021 privind abilitarea persoanei cu atribuții de însoțire/îngrijire a persoanei cu dizabilității locomotorii se atestă că Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei confirmă că Crudu Ion este abilitat cu atribuții de însoțire/îngrijire a domnului Valeri Voloşin, deținător a certificatului de încadrare în grad de dizabilitate, ***** din 27.11.2013.

40. Potrivit notei explicative din 10.11.2023 Crudu Ion a dat următoarele explicați: mijlocul de transport din litigiul dat a fost importat pentru persoana cu grad de dizabilitate accentuată la momentul importului cu dreptul de a se folosi de facilități fiscale conform Hotărârii Guvernului RM nr.474/2016, pe numele lui Valeri Voloşin care prin procură l-a rugat pe Crudu Ion cu importul și înregistrarea automobilului dat, ceea ce a și făcut. La data de 10.02.2021 Crudu Ion s-a deplasat la vama Leușeni unde a fost adusă mașina de către Posturusu Ion care era persoana terță. Indică Crudu Ion că a depus tot pachetul de acte necesare pentru importul autoturismului dat la postul vamal Leușeni și apoi a primit actele necesare pentru a i se permite intrarea în țară a autoturismului dat. După înregistrarea autoturismului dat, Valeri Voloşin, neavînd permis de conducere și fiind fără un picior, l-a rugat pe Crudu Ion și pe soția acestuia de a conduce acest mijloc de transport și să fie folosit pentru necesitățile lui Valeri Voloşin. În luna august 2022 cet.Valeri Voloşin a decedat și până în prezent autoturismului dat nu se folosește.

41. Potrivit materialelor dosarului administrativ prezentat instanței de judecată și potrivit răspunsului nr.28/11-3095 din 07.03.2025, oferit de Serviciul Vamal către reprezentantul reclamantului Crudu Ion, avocat Eduard Boișteanu, se atestă că, actele care au fost prezentate organului vamal la importul automobilului pe caz și care au stat la baza plasării sub regim vamal de import a mijlocului de transport model *****, anul fabricării 2006, capacitatea cilindrică - 2231 cm, VIN C**********sunt următoarele: Chitanța seria AC nr.547099 din 10.02.2021, copia certificatului străin de înmatriculare a autovehiculului și copia pașaportului tehnic străin al mijlocului de transport; copia facturii nr.267 din 08.02.2021 de procurare a mijlocului de transport

eliberată pe numele cet.Postrusu Ion; copia certificatului nr. 39 din 02.02.2021 privind solicitarea beneficiarului de a renunța la compensație în schimbul facilităților fiscale și vamale; declarația pe propria răspundere a beneficiarului, persoană cu dizabilități locomotorii; copia declarație-angajament a persoanei terțe eliberată pe numele cet. Postrusu Ion, IDNP *****copia certificatului de încadrare în grad de dizabilitate seria/nr. ***** din 27.11.2013; copia concluziei medicale nr. 219 din 27.11.2013; copia procurii nr.2-660 din 04.02.2021, încheiată între cet.Voloşin Valeri, IDNP ***** persoane cu dezabilități locomotorii și cet.Crudu Ion, IDNP *****opia declarației vamale DV-6 din 10.02.2021. Fără ca să fie prezentat o dovadă a faptului prezentării către organul vamal, la momentul importului, a contractului de donației a mijlocului de transport de model ***** anul fabricării 2006, capacitatea cilindrică - 2231 cm, VIN Code - *****.

42. Fiind audiat în cadrul ședinței de judecată de dezbateri judiciare, martorul Tacu Ion, a declarat că, la momentul importului mijlocului de transport la caz, a fost prezentat contract de vânzare-cumpărare ci nu donație. Mai menționează că, Crudu Ion l-a însoțit pe Voloșin Valeriu – persoană cu grad de dizabilitate în baza împuternicirilor stabilite în procura prezentată la importul mijlocului de transport.

43. Instanța de judecată mai reține faptul că, la caz, mijlocul de transport de model *****, VIN Code -*****fost plasat sub regim vamal de import cu beneficierea de tratament tarifar favorabil - scutire aplicată la importul mijloacelor de transport cu titlu gratuit (donație), indiferent de termenul de exploatare, destinate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor Legii nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.

44. Potrivit notei de prezentare nr.112/02 din 15.11.2023 în concluzii se indică că: în rezultatul neprezentării în totalitate a documentelor specificate la pct.20 și pct.21 din Hotărârii Guvernului nr.474/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicarea facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, conform prevederilor art.127^{11} alin.(1) lit.c) Cod vamal al Republicii Moldova „Obligația vamală apare, atât la import cât și la export, și în următoarele cazuri: când stabilirea unui tratament tarifar favorabil, în funcție de destinația sau utilizarea finală a mărfurilor, nu era justificată la data acordării liberului de vamă”. Prin urmare, pentru mijlocul de

transport importat neconform, potrivit Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor aprobată prin Legea nr. 172 din 25.07.2014, taxa vamală constituie 0% și în temeiul art.119 alin (1) lit g), art.121 alin (1), art.121 alin (2) lit.a) și art.124 alin.(14), anexa nr.2 la Titlul IV din Codul fiscal nr.1163/1997, se va calcula spre achitare accizul corespunzător, totodată, taxa pentru procedurile vamale va fi calculata conform prevederilor anexei nr.2. din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380/1997. În conformitate cu prevederile art. 127^{11}, alin.(1), lit. c), art.127^{13} , art.181^{1} , art.202, art.2023 alin.(1) lit.g), alin.(2) lit.e) Cod Vamal, urmează să fie calculate drepturi de import în sumă de 192446,17 lei, inclusiv: PV - 468,62 lei (80000,00 lei x 0,4%), Acciz - 191977,55 lei (2231 cm^3 x 86,05 lei/cm^3 (15 ani) și TPV de 7 euro pentru „eliberarea adeverinței pentru înregistrarea mijlocului de transport TV-25", prevăzută de Anexa nr.2 din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380-XIII din 20.11.1997, ce constituie 148,62 lei (calculată la cursul BNM la data de 10.02.2021). Conform art.129 pct.22 Cod Vamal al R. Moldova, art.228 Cod Fiscal va fi calculată majorarea de întârziere în dependență de data întocmirii deciziei de regularizare.

45. La fel, s-a propus ffinalizarea controlului prin întocmirea Procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale; aprobarea întocmirii deciziei de regularizare în conformitate cu Ordinul Serviciului Vamal nr. 333 din 31.07.2014; remiterea informației către Direcția Control Ulterior din cadrul Serviciului Vamal despre rezultatele controlului; remiterea Deciziei de regularizare Secției reglementări tarifare și netarifare din cadrul biroului vamal Nord spre informare; despre rezultatul controlului de informat Secția Procedură Contravențională a Biroului Vamal Nord.

46. În concluzie, la 15.11.2023 a fost întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale cu nr.112/02 unde se menționează că obligația vamală stabilită urmează a fi achitată benevol în termen de 10 zile calendaristice din momentul recepționării deciziei de regularizare, în conformitate cu art.128 alin.(4) Cod Vamal, în caz contrar pentru neonorarea obligației respective, organul vamal va întreprinde măsuri de încasare silită, prevăzute de legislația în vigoare.

47. Potrivit prevederilor art.49 din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr.60/2012, alin.(2) *Compensaţia pentru serviciile de transport se acordă persoanelor cu dizabilităţi locomotorii, persoanelor cu dizabilităţi severe şi accentuate, copiilor cu dizabilităţi, precum şi persoanelor care*

însoţesc persoane cu dizabilităţi severe sau copii cu dizabilităţi, cel puţin o dată în trimestru, la locul de reşedinţă, din bugetul de stat, prin intermediul agenţiilor teritoriale de asistenţă socială şi prin transferuri cu destinaţie specială către bugetele municipiului Chişinău şi ale unităţii teritoriale autonome Găgăuzia. În municipiul Chişinău şi unitatea teritorială autonomă Găgăuzia, acordarea compensaţiilor prevăzute în prezentul alineat se realizează de către structurile responsabile de asistenţa socială şi protecţia drepturilor copilului; alin.(3) *Persoanele cu dizabilităţi ale aparatului locomotor pot alege, la cerere, în schimbul compensaţiei prevăzute la alin.(2), dreptul de a importa, o dată la 5 ani, cu scutire de drepturi de import, un mijloc de transport destinat transportării lor, clasificat la poziţia tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de pînă la 2500 cm3 inclusiv), indiferent de termenul de exploatare, conform prevederilor Codului vamal, ale Codului fiscal şi ale Legii nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal.*

48. Conform art.20 alin.(4^1) pct.(1) Cod Vamal (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), *Se permite introducerea şi plasarea sub regim vamal de import a mijloacelor de transport, indiferent de termenul lor de exploatare: 1) importate pentru transportarea persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art.49 alin.(3) din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi, clasificate la poziţia tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de pînă la 2500 cm3 inclusiv).*

49. Conform art.124 alin.(14) pct.1) Cod fiscal, *Se scutesc de accize mijloacele de transport, indiferent de termenul lor de exploatare: 1) importate şi livrate pentru transportarea persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art.49 alin.(3) din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi (reutilate în mod corespunzător), clasificate la poziţia tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de pînă la 2500 cm3 inclusiv).*

50. În conformitate cu art.28 lit.z) pct.1) din Legea cu privire la tariful vamal (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), *sânt scutite de taxa vamală mijloacele de transport, indiferent de termenul lor de exploatare: 1. importate şi livrate pentru transportarea persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art.49 alin.(3) din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi, clasificate la poziţia tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de pînă la 2500 cm3 inclusiv).*

51. Conform pct.17-18 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităţilor fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinaţie specială aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.474 din 20.04.2016, *Pentru a beneficia de facilităţile fiscale şi vamale, persoana cu dizabilităţi locomotorii severe sau reprezentantul acesteia prezintă la organul vamal: a) paşaportul tehnic care certifică că acest mijloc de transport este utilizat de către persoanele cu dizabilităţi ale aparatului locomotor sau pentru transportarea persoanelor cu dizabilităţi locomotorii severe în original şi copia de pe acesta; b) actul de donaţie în original şi copia de pe acesta, care conţine informaţie privind donatorul, beneficiarul, valoarea mijlocului de transport şi informaţia privind scopul – utilizarea mijlocului de transport de către persoanele cu dizabilităţi ale aparatului locomotor sau pentru transportarea persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor; c) actul de identitate al beneficiarului în original şi copia de pe acesta; d) invoice sau alt document comercial – în cazul în care donatorul este persoană juridică; e) documente ce confirmă dizabilitatea locomotorie severă a beneficiarului (Certificatul de dizabilitate şi capacitate de muncă şi Concluzia privind necesitatea deservirii cu transport, eliberate de către Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă sau structurile acestuia); f) certificatul privind solicitarea beneficiarului de a renunţa la compensaţii în schimbul facilităţilor fiscale şi vamale, eliberat de structura teritorială de asistenţă socială de la locul de trai; g) declaraţia pe propria răspundere, conform anexei nr.2 la prezentul Regulament; h) procura în original şi copia de pe actul de identitate al reprezentantului – în cazul în care tranzacţia se efectuează prin intermediul reprezentantului; În cazul neprezentării documentelor specificate la pct.17 din prezentul Regulament, la momentul depunerii declaraţiei vamale de import al mijlocului de transport, persoana cu dizabilităţi locomotorii severe sau reprezentantul său achită drepturile de import în modul stabilit de legislaţia în vigoare, iar restituirea ulterioară a sumelor de drepturi de import încasate de către organul vamal nu se efectuează.*

52. În baza materialelor cauzei și a normelor legale incidente, instanța reține că regimul de scutire de drepturi de import pentru mijloacele de transport destinate persoanelor cu dizabilități locomotorii reprezintă un tratament tarifar favorabil condiționat, acordat doar în măsura în care sunt respectate cumulativ atât condițiile de fond, cât și condițiile de formă prevăzute de legislație.

53. Astfel, deși cadrul normativ (art.49 alin.(3) din Legea nr.60/2012, art.20 alin.(41) Cod vamal, art.124 Cod fiscal și art.28 din Legea privind tariful vamal) instituie dreptul persoanelor cu dizabilități locomotorii de a importa un mijloc de transport cu scutiri de drepturi de import, exercitarea acestui drept este supusă respectării stricte a procedurii stabilite de Hotărârea Guvernului nr.474/2016.

54. Potrivit pct.17–18 din Regulamentul aprobat prin această hotărâre, beneficierea de facilități este condiționată de prezentarea integrală, la momentul declarării vamale, a setului exhaustiv de documente justificative. Norma are caracter imperativ, întrucât stabilește expres că, în cazul neprezentării documentelor, persoana este obligată să achite drepturile de import, fără posibilitatea restituirii ulterioare.

55. Din materialele cauzei rezultă că, deși Valeri Voloșin a deținut statutul de persoană cu dizabilități locomotorii severe și, se încadra în categoria beneficiarilor eligibili, totuși nu a fost asigurată respectarea integrală a cerințelor procedurale la momentul vămuirii mijlocului de transport. Or, caracterul condiționat al facilității presupune nu doar existența dreptului subiectiv, ci și dovada acestuia prin acte conforme, complete și prezentate în termenul legal, respectiv la momentul depunerii declarației vamale. Nerespectarea acestei obligații atrage consecința juridică a neaplicării tratamentului tarifar favorabil, indiferent de situația materială a beneficiarului.

56. Instanța de judecată învederează că, regimul de facilități fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport destinate persoanelor cu dizabilități locomotorii constituie un regim juridic derogatoriu, a cărui aplicare este condiționată de respectarea strictă a cerințelor legale stabilite de Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.474/2016. Din normele Regulamentului enunțat, transmiterea gratuită a mijlocului de transport către beneficiar.

57. În speță, importul mijlocului de transport a fost realizat de către beneficiar prin intermediul unei reprezentantului său, situație în care devin incidente prevederile pct.14–18 din Regulament. Aceste norme instituie obligația prezentării, la momentul declarării vamale, a unui set complet și exhaustiv de documente, atât cele generale, cât și cele suplimentare specifice importului prin persoană terță, inclusiv: actul de donație în original; contractul încheiat între beneficiar și persoana terță privind livrarea gratuită a mijlocului de transport; alte documente justificative expres prevăzute de lege.

58. Din analiza probatoriului administrat rezultă că, la momentul vămuirii, deși au fost prezentate anumite acte (factura, procura, declarații, certificate medicale și de dizabilitate etc.), nu a fost prezentat actul de donație în forma cerută de lege, precum și nu a fost prezentat contractul privind livrarea gratuită a mijlocului de transport încheiat între beneficiar și persoana terță, document expres prevăzut de pct.21 din Regulament.

59. Instanța reține că factura emisă pe numele persoanei terțe nu poate substitui actul de donație, întrucât nu confirmă transmiterea bunului cu titlu gratuit către beneficiar și nu conține mențiunile obligatorii privind scopul special al utilizării acestuia. În același sens, lipsa contractului dintre beneficiar și persoana terță exclude verificarea raporturilor juridice reale dintre părți și a caracterului gratuit al transmiterii bunului. Or, cerințele prevăzute la pct.17 din Regulament au caracter imperativ și cumulativ, fiind instituite pentru a permite autorității vamale verificarea, la momentul importului, a îndeplinirii condițiilor legale pentru acordarea facilităților.

60. În acest context, instanța subliniază că neprezentarea chiar și a unui singur document obligatoriu atrage imposibilitatea aplicării regimului preferențial, independent de faptul dacă, în mod material, beneficiarul ar fi fost eligibil. Mai mult, potrivit tezei finale a pct.18 din Regulament, legiuitorul a stabilit expres consecința juridică a unei asemenea omisiuni, și anume: obligația de achitare de către persoana cu dizabilități locomotorii sau reprezentantul său, a drepturilor de import la momentul declarării, fără posibilitatea restituirii ulterioare a sumelor achitate. Această normă confirmă caracterul strict și formal al procedurii de acordare a facilităților. Prin urmare, instanța constată că, la momentul acordării liberului de vamă, nu erau întrunite toate condițiile legale pentru aplicarea tratamentului tarifar favorabil, întrucât documentele justificative nu au fost prezentate integral.

61. Instanța reține, suplimentar, că ulterior efectuării controlului vamal și în cadrul procedurii de examinare a cauzei, a fost prezentat un contract de donație datat cu 10.02.2021. Cu toate acestea, instanța apreciază că acest înscris nu poate fi reținut ca probă concludentă și pertinentă pentru a justifica legalitatea acordării facilităților vamale la momentul importului. Or, regimul juridic instituit de Hotărârea Guvernului nr.474/2016 impune ca toate documentele justificative să fie prezentate la momentul declarării vamale, condiție esențială pentru verificarea îndeplinirii cerințelor legale de către autoritatea vamală. Prin urmare,

prezentarea ulterioară a unor acte nu este aptă să înlăture neregularitățile existente la momentul acordării liberului de vamă.

62. Mai mult decât atât, instanța observă că înscrisul invocat, deși poartă data de 10.02.2021, nu conține elemente obiective și verificabile care să permită stabilirea cu certitudine a faptului existenței acestuia anume la momentul importului mijlocului de transport. Documentul nu este autentificat în condițiile legii și nu este însoțit de garanții formale suplimentare (precum înregistrarea sau certificarea de către o autoritate competentă), care ar putea conferi dată certă și opozabilitate față de terți. Faptul neprezentării acestui contract de donație la momentul importului, deși se pretinde că acesta exista la momentul importului, creează instanței un dubiu justificat referitor la existența acestuia la momentul importului mijlocului de transport și beneficierii de facilități fiscale.

63. Instanța subliniază că, în lipsa unor asemenea elemente de certitudine, există un dubiu rezonabil cu privire la data reală a întocmirii documentului, ceea ce împiedică valorificarea acestuia ca probă determinantă în cauză. Prin urmare, contractul de donație prezentat ulterior nu poate acoperi lipsa documentelor obligatorii la momentul vămuirii și nu este de natură să răstoarne concluzia privind nejustificarea acordării tratamentului tarifar favorabil.

64. În consecință, instanța nu va reține acest înscris ca probă aptă să demonstreze îndeplinirea condițiilor legale la data importului.

65. În aceste condiții, devin aplicabile prevederile art.127^{11} alin.(1) lit.c) Cod vamal, conform cărora obligația vamală apare atunci când acordarea unui tratament tarifar favorabil nu era justificată la data acordării.

66. Astfel, instanța apreciază că autoritatea vamală a acționat în mod legal și întemeiat atunci când a constatat nejustificarea facilității acordate și a stabilit obligațiile vamale aferente în cadrul procedurii de reverificare.

67. În concluzie, lipsa documentelor esențiale prevăzute de lege nu poate fi calificată drept o simplă abatere formală, ci constituie o încălcare substanțială a condițiilor de acordare a facilităților, care justifică pe deplin anularea tratamentului tarifar preferențial și atragerea obligației de plată a drepturilor de import.

68. Instanța de judecată la fel va respinge argumentele reprezentantului reclamantului referitor la faptul că, la caz, reieșind din faptul că reclamantul Crudu Ion, nu este reprezentant al persoanei terțe Posturusu Ion, acesta nu urmează să achite drepturile de import, or, această obligație fiind prevăzută doar

pentru reprezentantul persoanei terțe. În acest sens, instanța de judecată menționează că, Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităţilor fiscale şi vamale la importul mijloacelor de transport cu destinaţie specială aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.474 din 20.04.2016, primordial definește noțiunea de reprezentant în sensul Regulamentului, și anume – *persoana fizică sau juridică rezidentă care reprezintă interesele beneficiarului sau ale persoanei terţe la transportarea şi vămuirea mijlocului de transport, în baza unei procuri*. Astfel, reprezentant poate fi atât a beneficiarului – persoanei cu dizabilități cât și a terțului.

69. Suplimentar, Regulamentul enunțat, reglementează situația reprezentantului atât în raport cu beneficiarul cât și cu terțul.

70. Astfel capitolul III din Regulament stabilește PARTICULARITĂŢILE BENEFICIERII DE FACILITĂŢILE FISCALE ŞI VAMALE DE CĂTRE BENEFICIAR – PERSOANA CU DIZABILITĂŢI LOCOMOTORII, unde la pct.18 menționează că, *În cazul neprezentării documentelor specificate la pct.17 din prezentul Regulament, la momentul depunerii declaraţiei vamale de import al mijlocului de transport,* ***persoana cu dizabilităţi locomotorii sau reprezentantul său*** *achită drepturile de import în modul stabilit de legislaţia în vigoare, iar restituirea ulterioară a sumelor de drepturi de import încasate de către organul vamal nu se efectuează*.

71. Capitolul IV din Regulament consacră PARTICULARITĂŢILE BENEFICIERII DE FACILITĂŢILE FISCALE ŞI VAMALE ÎN CAZUL IMPORTULUI DE CĂTRE PERSOANA TERŢĂ, unde pct.22 stabilește că, *În cazul neprezentării documentelor specificate la pct.20 şi pct.21 din prezentul Regulament, la momentul depunerii declaraţiei vamale de import al mijlocului de transport,* ***persoana terţă sau reprezentantul său*** *achită drepturile de import în modul stabilit de legislaţia în vigoare, iar restituirea ulterioară a sumelor de drepturi de import încasate de către organul vamal nu se efectuează*.

72. La caz suntem în prezența ipotezei legale descrise de cap.III din Regulament, or, reieșind din materialele dosarului administrativ, declarațiile reclamantului Crudu Ion și a martorului Tacu Ion, anume Crudu Ion l-a însoțit pe Voloșin Valeriu – persoană cu grad de dizabilitate, în baza împuternicirilor stabilite în procura prezentată la importul mijlocului de transport, deținând astfel calitatea de reprezentant al beneficiarului la momentul importului și fiind subiect indicat la pct.18 din Regulament, de la care pot fi percepute drepturile de import. Prin

procura nr.2-660 din 04.02.2021, Valeri Voloșin l-a împuternicit pe Crudu Ion să îl reprezinte în fața autorităților vamale și a altor instituții competente, inclusiv pentru efectuarea tuturor formalităților de import și înmatriculare a autoturismului, semnătura acestuia fiind opozabilă beneficiarului.

73. În acest context, instanța a analizat inclusiv faptul dacă decizia de regularizare a fost emisă corect în raport cu persoana care, potrivit legii și circumstanțelor cauzei, poartă răspunderea pentru îndeplinirea obligațiilor vamale.

74. Având în vedere calitatea juridică a participanților la raportul litigios și rolul efectiv exercitat în procedura de import, instanța reiterează că Crudu Ion, în calitate de reprezentant al beneficiarului, este persoana responsabilă pentru respectarea condițiilor legale aferente vămuirii mijlocului de transport și pentru corectitudinea documentației prezentate autorității vamale.

75. În consecință, răspunderea pentru neîndeplinirea obligațiilor legale privind declararea și prezentarea actelor necesare la import, inclusiv obligația de achitare a drepturilor de import aferente, revine lui Crudu Ion.

76. Prin urmare, susținerile reclamantului Crudu Ion în sensul lipsei răspunderii sale sunt neîntemeiate, fiind contrazise de probele administrate în cauză și de cadrul legal incident.

77. La fel, faptul decesul lui Voloșin Valerii la 24.08.2022 nu duce la înlăturarea posibilității de încasare a drepturilor de import din contul reclamantului Crudu Ion – reprezentant al acestuia, or, calitatea de reprezentant urmează a fi analizată la momentul importului mijlocului de transport, depunerii declarației vamale, or, anume în raport cu acel moment și are relevanță calitatea de reprezentant, anume în raport cu acel moment calitatea de reprezentant generează efectele juridice pe caz.

78. Instanța reține prevederile art.202^{3} alin.(2), lit.e) Cod vamal, ce stipulează că, *În cazul exercitării controlului ulterior, organul vamal are următoarele drepturi: să calculeze şi să încaseze la bugetul public naţional, în conformitate cu legislaţia în vigoare, obligaţiile vamale constatate.*

79. În conformitate cu prevederile art.127^{13}, Cod vamal, alin.(1) *Decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care serveşte drept dovadă a apariţiei şi/sau anulării obligaţiei vamale, a restituirii drepturilor de import sau de export plătite ori percepute în plus şi a măsurilor de politică economică şi care este executoriu din momentul aducerii acesteia la cunoştinţă plătitorului vamal.*

80. Având în vedere neachitarea benevolă a obligației vamale în termenul acordat, Biroul Vamal Nord a întocmit în privința reclamantului Crudu Ion, decizia de regularizare nr.294 din 11.12.2023, prin care au fost calculate obligaţii vamale spre a fi în încasate de la Crudu Ion în sumă totală de 276 275,72 lei dintre care 192 446,17 lei obligaţii vamale şi 83 829,55 lei penalităţi.

81. La fel, instanța atestă că, motivele întocmirii deciziei de regularizare a fost ordinul Serviciului Vamal nr. 333-O din 31.07.2014 p.3 lit.c), procesului-verbal nr.112/03 din 15.11.2023, regularizarea obligației vamale pentru mărfurile anterior plasate în regim de import care fac obiectul scutirii de la plata drepturilor de import.

82. Nefiind de acord cu procesului-verbal de reverificare a obligațiilor vamale nr.112/03 din 15.11.2023 și cu Decizia de regularizare nr.294 din 11.12.2023, la data de 18.12.2023 Crudu Ion a depus contestație către Serviciul Vamal cu solicitarea de a fi anulate actele enunțate.

83. Prin răspunsul Serviciul Vamal, Biroul Vamal Nord cu nr.28/11-723 din 19.01.2024, Crudu Ion a fost informată că, acţiunile organului vamal sunt legale şi întemeiate, motiv pentru care cererea prealabilă urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

84. Referitor la contestarea procesului-verbal de reverificare a declaraţiei vamale nr.112/03 din 15.11.2023, reieșind din concluzia instanței asupra temeiniciei procedurii administrative realizate pe caz, a temeiniciei deciziei de regularizare, se constată corectitudinea, legalitate și temeinicia inclusiv a actului preparator/ premergător – proces-verbal de reverificare a declaraţiei vamale nr.112/03 din 15.11.2023. La fel, controlul vamal la caz a fost inițiat nu la simpla modificare de poziție a organului vamal ci reprezintă un control planificat, realizat în urma raportului Direcției investigare a fraudelor nr.7173 din 19.10.2023, a interpelării/ informațiilor parvenite de la Procuratura mun.Bălți din 08.11.2023 – circumstanțe noi care justifică inițierea unui control ulterior.

85. Concluzionând asupra celor menţionate mai sus instanța de judecată va respinge pretenția reclamantului privind anularea actului administrativ individual defavorabil decizia de regularizare nr.294 din 11.12.2023 emis de Biroul Vamal Nord.

86. Cu privire la pretenția privind anularea deciziei/răspunsului Serviciului Vamal Nord nr.28/11-723 din 19.01.2024, instanța de judecată reiterează că, aceasta reprezintă operațiuni administrative realizate de către autoritatea publică pârâtă

la caz, în cadrul procedurii administrative nemijlocite inițiate la cererea reclamantului sau în cadrul procedurii prealabile, care pot fi contestate concomitent cu actul administrativ individual. Odată cu confirmarea legalității și temeiniciei actului administrativ individual pe caz, instanța statuează inclusiv și asupra temeiniciei deciziei/răspunsului Serviciului Vamal Nord nr.28/11-723 din 19.01.2024.

87. În acest sens, drept urmare a respingerii argumentelor reclamantului privind ilegalitatea și netemeinicia actelor administrative contestate, constatând lipsa caracterului arbitrar al activității administrative a autorității publice la pregătirea și emiterea actelor administrative contestate, instanța de judecată respinge inclusiv pretențiile privind anularea răspunsului Serviciului Vamal din 19.01.2024 și a procesului-verbal nr.112/03 din 15.11.2023.

88. Potrivit prevederilor art.224 alin.(1) Codul administrativ, *examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale; b) în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată; c) în baza unei acţiuni în realizare, obligă la acţiune, tolerare sau inacţiune, dacă o astfel de pretenţie a reclamantului este întemeiată; d) în baza unei acţiuni în constatare, constată existenţa sau inexistenţa unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul; e) în baza unei acţiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul; f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).*

89. Conform art.118 alin.(1) Codul administrativ, *motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept*

şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii. Alin.(3) *Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.*

90. Analizând actele administrative contestate, instanța de judecată denotă legalitatea și temeinicia acestora, or, autoritatea publică, la întocmirea și emiterea actelor administrative contestate la caz, a realizat obligația de motivare a actelor administrative atât a) în drept – indicând temeiul legal pentru emiterea actelor administrative contestate și b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar fiind individualizate totalitatea motivelor de fapt care au dus la emiterea deciziei de regularizare; și c) conține o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului.

91. Organul vamal, în exercitarea la caz a dreptului discreționar atribuit de lege – Cod vamal a acționat cu bună-credință în limitele legale stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul în limita împuternicirilor și în baza procedurii stabilite expres de Codul Vamal.

92. Drept consecință a circumstanțelor de fapt constatate, raportate la cadrul legal aplicabil la caz, respingând argumentele formulate de avocatul Gubc Crudu Ion, instanța va respinge acțiunea înaintată de Crudu Ion către Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.112/03 din 15.11.2023, anularea deciziei de regularizare nr.294 din 11.12.2023 și a răspunsului la cererea prealabilă nr.28/11-723 din 19.01.2024.

93. În conformitate cu art.224 alin.(1) lit.f) Cod administrativ, art.238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Crudu Ion către Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale

nr.112/03 din 15.11.2023, anularea deciziei de regularizare nr.294 din 11.12.2023 și a răspunsului la cererea prealabilă nr.28/11-723 din 19.01.2024.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălţi, sediul Central.

Motivarea apelului se prezintă la Curtea de Apel Nord în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Bălți, sediul Central.

Preşedintele ședinței, judecătorul **Eduard PUIU**